

A Szilvásvárad Erdei Vasút

Kisvasút a Szalajka-völgyben

A kisvasút a méltán nemzetközi hírű bükki Szalajkavölgyben vezet, a szilvásvárad-i lovaspályától a Fátyolvízeséséig. Nem csak a legmeredekebb vonalvezetésű hazai kisvasút, de egyben a legforgalmasabb is.

Fotó: Sipos Tamás

Az első világháborúig

Az eger-putnoki helyi érdekű vasút megépítése lehetővé teszi a Bükk hegység nagy terjedelmű, részben még őserdeinek kihasználását. A racionális erdőkihasználás pedig megkívánja olyan kommunikációk létesítését, melyek az aránylag nagy tömegeket akadálytalanul, gyorsan és olcsón juttatják el a termelési helyről a fogyasztó piacához vivő vasutak állomásaihoz.

Gőzös tehervonattal
Fotó: ismeretlen

Ez vezette lovas Wessely Károly szilvásvárad-i földbirtokost azon elhatározásához, hogy az uradalmához tartozó Szilvásvárad és Nagyvisnyó határában fekvő erdősegeit keskeny-

nyomtávú erdei vasutakkal hálózza be. A történet 1908-ban kezdődött, mely év július 29-én a közigazgatási bejárás alkalmával az erre a célra alakult bizottság az engedélyezési, az építési és üzemeltetési feltételeket tárgyalta meg. Az építési feltételek egyfelől a normál nyomtávolságú iparvágány, másfelől a kisvasút építésével kapcsolatos megkötéseket rögzítették.

Napjaink történései

A turisták azonban egyre nagyobb számban jelentkeztek, sokan megismerték a szalajkavölgyi kisvasutat. A teherforgalom elapadása világossá tette, hogy a vasutat a turizmusnak kell fenntartania. Tóth Gyula főfelügyelő, aki ekkor a kisvasút ügyintézője volt jól látta ezt. Szívós munkával, sok utánajárással elérte, hogy 1967-ben a turistaforgalom érdekében az Eger–Szilvásvárad–Putnok MÁV vonalon Szilvásvárad–Szalajkavölgy néven megállóhelyet létesítsenek. A számítás bevált, 1968-ban már 59.327 utasa volt a kisvasútnak. Sajnos csak a személyforgalmat bonyolító Fatelep–Szalajka–Fátyolvízesés vonal maradhatott meg, a többi – mint említettük – felszedték.

Vagonok közt
Fotó: Bakos Attila (2011.03.15)

1978-ban 175.686 utas volt, ám a pálya(test) ekkora már igencsak elhasználódott, a felsőbb hatóságok a növekvő forgalomra való tekintettel a felújítás mellett döntöttek. 1979–1980-ban a megmaradt 4,5 km hosszú vonalat teljesen felújították, az eddigi vágányzat helyére 21,5 kg/m tömegű sínek kerültek. Ekkor érkezett a megszüntetett Hegyközi Kisvasútról

az Mk48 2007 és 2037 pályaszámú dízel-hidraulikus mozdony. A gépeket Mk48 403 és 404-re számozták át. Velük együtt két Bax kocsis is érkezett, feltehetően az 551 és az 560 pályaszámú. A mozdonyokat ma is használják, ők adják a vonóerőt. Rajtuk kívül már csak egy L-60-as gép, a D04 602 van itt, de csak tartalék – párját az 1990-es évek elején Kecskemétre szállították, ahol a kisvasúti skanzenban kiállítva látható.

1992-ben az itt SzÁEV F 05–416 számot viselő Bax kocsit eladták, büfé lett belőle Békéscsabán. Ugyanebben az évben a siklóhoz vezető vonal megmaradt csonkját elbontották, és kétvágányos állomássá bővítették a Szalajka-Halastó megállóhelyet. Ezáltal egyszerűbbé tették az ellenkező irányba közlekedő vonatok keresztezését.

1994-ben egy újabb Bax kocsival gyarapodtak, mely Kecskemétről érkezett, majd 1996-ban a szintén Kecskeméten selejtezett Mk48 2004 pályaszámú dízelmozdony is Szilvásváradra érkezett. Ez utóbbi a másik két üzemelő mozdony számára szolgál alkatrészbázisul, a forgalomban soha nem közlekedett.

1997-ben újabb vontatójármű került a kisvasútra: a Nagycenki Múzeumvasúton hosszabb ideje nem használt 394,057 pályaszámú gőzmozdony is Szilvásváradra érkezett, így 31 év szünet után újra gőzösfűtő szól a Szalajka-völgyben.

A szilvásváradai jelenleg hazánk egyik legnagyobb személyforgalmú erdei vasútja. A vonatok áprilistól októberig közlekednek, de tervezik a téli üzem felvételét is.

Nyomtáv:	760 mm
A pálya építési hossza:	7,49 km
A pálya üzemi hossza:	3,64 km

Díjszabási hossza (közforgalmú személyszállítás):	5 km
Legnagyobb emelkedés:	51‰
Legkisebb ívsugár:	50 m
Csatlakozási hely az országos közforgalmú hálózathoz:	Szalajka fatelep
Hidak száma:	0
Sínrendszer:	23,6 kg/m
Engedélyezett tengelyterelés:	8 t
Engedélyezett sebesség:	20 km/h

394,057 (Szilvi)

Nosztalgiavonatokat továbbít.

Szilvi gőzös. A Közlekedési Múzeum tulajdona, testvére Debrecenben dolgozik.

Fotó: Karsai István

Gyártási adatok: MÁVAG, 5785/1949

A járműtípus adatlapja (1316)

A járműtípus a kisvasúti járművek adatbázisában (1316,0037)

A mozdony eredeti pályaszáma GV 57, 1955-ben számozták át jelenlegi, 394,057 pályaszámára.

Szalajka-Halastó menetrend

Vonatszám	Kiinduló állomás és az ottani indulási idő	Érkezik	Indul	Célállomás és az ottani érkezési idő
3300	Szalajka-Fatelep (8 ³⁰)	8 ³⁸	8 ³⁸	Szalajka-Fátyolvízesés (8 ⁴⁶)
3309	Szalajka-Fátyolvízesés (9 ⁰⁰)	9 ⁰⁷	9 ⁰⁷	Szalajka-Fatelep (9 ¹⁵)
3310	Szalajka-Fatelep (9 ³⁰)	9 ³⁸	9 ³⁸	Szalajka-Fátyolvízesés (9 ⁴⁶)

3319	Szalajka-Fátyolvízés (10 ⁰⁰)	10 ⁰⁷	10 ⁰⁷	Szalajka-Fatelep (10 ¹⁵)
3302	Szalajka-Fatelep (10 ³⁰)	10 ³⁸	10 ³⁸	Szalajka-Fátyolvízés (10 ⁴⁶)
3307	Szalajka-Fátyolvízés (11 ⁰⁰)	11 ⁰⁷	11 ⁰⁷	Szalajka-Fatelep (11 ¹⁵)
3312	Szalajka-Fatelep (11 ³⁰)	11 ³⁸	11 ³⁸	Szalajka-Fátyolvízés (11 ⁴⁶)
3317	Szalajka-Fátyolvízés (12 ⁰⁰)	12 ⁰⁷	12 ⁰⁷	Szalajka-Fatelep (12 ¹⁵)
3304	Szalajka-Fatelep (13 ⁰⁰)	10 ⁰⁸	1 ³⁰ 8	Szalajka-Fátyolvízés (13 ¹⁶)
3305	Szalajka-Fátyolvízés (13 ³⁰)	13 ³⁷	13 ³⁷	Szalajka-Fatelep (13 ⁴⁵)
3314	Szalajka-Fatelep (14 ⁰⁰)	14 ⁰⁸	14 ⁰⁸	Szalajka-Fátyolvízés (14 ¹⁶)
3315	Szalajka-Fátyolvízés (14 ³⁰)	14 ³⁷	14 ³⁷	Szalajka-Fatelep (14 ⁴⁵)
3306	Szalajka-Fatelep (15 ⁰⁰)	15 ⁰⁸	15 ⁰⁸	Szalajka-Fátyolvízés (15 ¹⁶)
3303	Szalajka-Fátyolvízés (15 ³⁰)	15 ³⁷	15 ³⁷	Szalajka-Fatelep (15 ⁴⁵)
3316	Szalajka-Fatelep (16 ⁰⁰)	16 ⁰⁸	16 ⁰⁸	Szalajka-Fátyolvízés (16 ¹⁶)
3313	Szalajka-Fátyolvízés (16 ³⁰)	16 ³⁷	16 ³⁷	Szalajka-Fatelep (16 ⁴⁵)
3308	Szalajka-Fatelep (17 ⁰⁰)	17 ⁰⁸	17 ⁰⁸	Szalajka-Fátyolvízés (17 ¹⁶)
3301	Szalajka-Fátyolvízés (17 ³⁰)	17 ³⁷	17 ³⁷	Szalajka-Fatelep (17 ⁴⁵)
3318	Szalajka-Fatelep (18 ⁰⁰)	18 ⁰⁸	18 ⁰⁸	Szalajka-Fátyolvízés (18 ¹⁶)
3311	Szalajka-Fátyolvízés (18 ³⁰)	18 ³⁷	18 ³⁷	Szalajka-Fatelep (18 ⁴⁵)

Szalajka-Fatelep — Szalajka-Fátyolvízés menetrend

	Sz 3300	Sz 3310	Sz 3302	Sz 3312	Sz 3304
Szalajka-Fatelep	8 ³⁰	9 ³⁰	10 ³⁰	11 ³⁰	13 ⁰⁰
Szalajka-Halastó	8 ³⁸	9 ³⁸	10 ³⁸	11 ³⁸	10 ⁰⁸
Szalajka-Fátyolvízés	8 ⁴⁶	9 ⁴⁶	10 ⁴⁶	11 ⁴⁶	13 ¹⁶

	Sz 3314	Sz 3306	Sz 3316	Sz 3308	Sz 3318
Szalajka-Fatelep	14 ⁰⁰	15 ⁰⁰	16 ⁰⁰	17 ⁰⁰	18 ⁰⁰
Szalajka-Halastó	14 ⁰⁸	15 ⁰⁸	16 ⁰⁸	17 ⁰⁸	18 ⁰⁸
Szalajka-Fátyolvízés	14 ¹⁶	15 ¹⁶	16 ¹⁶	17 ¹⁶	18 ¹⁶

Szalajka-Fátyolvízés — Szalajka-Fatelep menetrend

	Sz 3309	Sz 3319	Sz 3307	Sz 3317	Sz 305
Szalajka-Fátyolvízés	9 ⁰⁰	10 ⁰⁰	11 ⁰⁰	12 ⁰⁰	13 ³⁰
Szalajka-Halastó	9 ⁰⁷	10 ⁰⁷	11 ⁰⁷	12 ⁰⁷	13 ³⁷
Szalajka-Fatelep	9 ¹⁵	10 ¹⁵	11 ¹⁵	12 ¹⁵	13 ⁴⁵

	Sz 3315	Sz 3303	Sz 3313	Sz 3301	Sz 3311
Szalajka-Fátyolvízés	14 ³⁰	15 ³⁰	16 ³⁰	17 ³⁰	18 ³⁰
Szalajka-Halastó	14 ³⁷	15 ³⁷	16 ³⁷	17 ³⁷	18 ³⁷
Szalajka-Fatelep	14 ⁴⁵	15 ⁴⁵	16 ⁴⁵	17 ⁴⁵	18 ⁴⁵